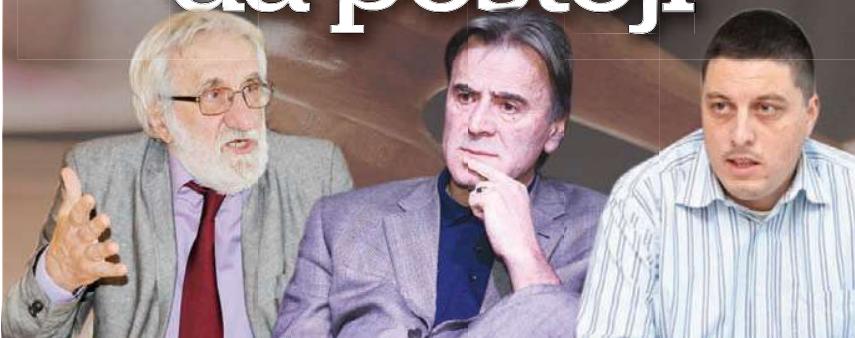

DEBATA: Stručnjaci prava o tome da li osnovni sudovi treba da odlučuju po tužbama funkcionera koje bira i razrješava Skupština

Kontrola mora da postoji

»MITRIĆ:

Radi se o svojevrsnoj pravnoj praznini koju bi trebalo riješiti Zakonom o sudovima

»BLAŽIĆ:

U ovakvim pravnim stvarima ne vidim nadležnost redovnih sudova

»GAZIVODA:

Bilo bi logično da odlučuje Upravni sud, ali to Zakon o upravnom sporu onemogućava

STR 6.17

Hrvatski analitičar smatra da nema boljih regionalnih odnosa dok Srbiju vode nacionalisti

Đenero: Nema partnerstva sa onima koji vam ne priznaju državu

STR. 2

DRI će uskoro objaviti sveobuhvatni izvještaj sa preporukama

Država nema podataka o svojoj imovini

STR 4.15

Kakav je vozni park najviših funkcionera u Vladi Crne Gore

Radulović i Purišić imaju po dva auta, Janović motor

STR. 3

POVOD: Advokat Miro Raičević o tome gdje se izgubila pravnička konciznost

Forma i norma guše vještini i znanje

STR. 9

Aleksandra Aubertin iz Zero Waste Montenegro upozorava na neodrživost upotrebe plastike

„Raskinimo“ s kesama što prije

STR. 8

Otvorena festivalska sezona u Crnoj Gori

Rok, soul i elektronika na planini i pored mora

STR. 22

INTERVJU: Bojan Krivokapić, pisac

I književnost je način borbe protiv fašizma

STR. 13

Aleksandra Aubertin iz Zero Waste Montenegro upozorava na neodrživost jednokratne upotrebe plastike

ZW podsjeća da je ceger prava alternativa za plastične vreće

Aleksandra Aubertin (desno) na jednoj od akcija čišćenja

PODGORICA- Svako parče plastike ikada proizvedeno i dalje se nalazi negdje oko nas. Eho ove dramatične čijenice zvoni na uzbunu i ukazuju na realnu „plastičnu“ apokalipsu koja nas će ka ukloniti već danas ne promjenjivo odnos prema upotrebni jednokratne ambalaže, upozoravaju iz organizacije Zero Waste Montenegro.

Aleksandra Aubertin, jedna od osnivačica ove organizacije, uvjerenja je da će zabrana plastičnih kesa biti uključena u najnovije ažuriranje novog zakona o upravljanju otpadom jer je to, kako navodi, put na koji se Crna Gora obavezala svojom evropskom agendum. U posljednjih šest mjeseci, stvari su se puno promjenile: prije svega, Crna Gora je u decembru 2018. godine otvorila poglavlje 27, poglavlje o životnoj sredini u pregovorima sa EU. Samo dva mjeseca kasnije, Evropska komisija donijela je novi zakon kojim se zabranjuju određene vrste plastičke za jednokratnu upotrebu, uključujući okso-razgradive kese, koje su najčešće koristene vrste kesa u Crnoj Gori - budući da one imaju najveći negativan uticaj na prirodu i, protivno terminološkoj označici, ne mogu se reciklirati. Vlada Crne Gore vrlo dobro zna da ne postoji alternativa nego obaveza uskladivanja s ovim zakonodavstvom ako želimo vidjeti zatvaranje poglavlja. Uvjereni smo da će zabrana plastičnih kesa biti dio izmjena nacionalnog zakonodavstva - kaže Aubertin.

Pobjeda: U svijetu odluke Evropske komisije o zabrani proizvoda od plastičke za jednokratnu upotrebu, prvenstveno kesa ili flaša, kako će do doprinijeti globalnom smanjenju zagadenja plastikom, a na koji način može uticati na crnogorske

„Raskinimo“ s kesama što prije

U Zapadnoj Evropi čudno će vas gledati ako zatražite plastičnu kesi u trgovini jer je već godinama nošenje cegera vrlo trendovsko. Mnogi ljudi u Crnoj Gori žele slijediti zapadne trendove, ali se i dalje drže svojih starih plastičnih kesa... Zajista se nadam da će se taj mentalitski momenat uskoro promijeniti

Aleksandra Aubertin

prilike i strateške odluke u ovoj oblasti?

AUBERTIN: Svaka država članica ili kandidat za članstvo ima obavezu da smanji godišnju potrošnju kesa na najviše 90 po osobi do kraja 2019. godine, odnosno najviše 40 po osobi do kraja 2025. Takođe, predviđena je zabrana plastičnih predmeta za jednokratnu upotrebu kao što su pribor za jelo, tanjiri, čaše, mješalice za napitke, stanicice, pa čak i pamučni štapići za uši na plastičnim palicama, jer postoji jednostavna alternativa za te proizvode, odnosno predmeti koji se mogu ponovo koristiti.

U ovom trenutku procjenjujemo da svaki gradanin godišnje koristi 730 plastičnih kesa. Imamo manje od pola godinu i da smanjimo na 90 da bi bili u skladu s ovim zakonodavstvom. Potpuna zabrana plastičnih vrećica nije uslov EU, ali je to najlakše i najefikasnije rješenje u odnosu na pokušaj ograničavanja njihove upotrebe, posebno ovdje u Crnoj Gori. Međutim, ono što je takođe vrlo važno je sprovesti ovaj zakon putem kontrola i ekonomskih podsticaja od samog početka, kao i osigurati da gradanima daju alternativne koje će zamijeniti vreće za smjeće i vrećice za kupovinu. Zero Waste Montenegro, na primjer, svim svojim novim članicama daje visokokvalitetnu višekratnu vrećicu proizvedenu u Crnoj Gori.

Što se tiče plastičnih boca, trgovci na malo i proizvodnici uvoznici mogu zajednički sprovesti vrlo jednostavno rješenje, uz malo učešće Vlade i bez troškova za potrošača, koje je dokazano kao vrlo efikasno u mnogim zemljama, kao što je Litvanija koja je dosegla više od 92 % reciklirajući. Ovo rješenje naziva se Šema povratne depozita: prilikom kupovina boca plaćate depozit od 10 centi a novac dobijate nazad kada vratite upotrijebljenu bocu. Jednostavno i vrlo efikasno. Više o tome možete pročitati ovdje: (<http://www.zerowastemontenegro.me/sema-povracaj-depozita>).

Pobjeda: Organizacija Zero Waste u kontinuitetu ukazuje na problem plastične i upućuje na alternative. Obzirom da je plastika ušla u sve „životnu pore“, koje su to alternative za potrošačko društvo naviklo na plastičnu ambalažu i druge proizvode za jednokratnu upotrebu?

AUBERTIN: Tačno. Razlog zbog kojeg se najviše usred-

sređujemo na plastičnu ambalažu je taj što je to najgoro postavljen dizajn ikada izumljen: name, ambalaža za jednokratnu upotrebu namijenjena je korisćenju od svega nekoliko minuta, a zatim ostaje na našoj planeti nekoliko stotina godina. Sa gotovo osam milijardi ljudi koji svakodnevno konzumiraju sve više i više, očigledno da je to jedan od najozbiljnijih problema s kojima se svijet danas suočava. Samo pogledajte fotografiju plaže na Filipinima i možda ćete vidjeti kako će Crna Gora izgledati na nekoliko godina ako sada ne preduzmemos akciju. Naravno, svi znamo da je plastika praktična, jeftina i higijenska, ali njenja upotreba kao jednokratnog proizvoda jednostavno nije održiva! Jesmo li zaboravili kako su naši djedovi i bake živeli bez plastike? Nije teško kad jednom napravite naviku da izbjegavate takav proizvod; možete kupovati na mjeru, birati alternative s manje ambalaže, itd. Zero Waste Montenegro pridružili su se

ovom fenomenalnom pokretu pod nazivom #BreakFreeFromPlastic koji se sastoji od hiljadu organizacija širom svijeta koje nude održive alternative. Jer svi vjerujemo da bismo trebali ostaviti planetu za našu djecu tako dobro, ili čak i boljom nego smo je zatekli, zar ne?

Pobjeda: Dalje u toku (ili planirate) neku novu akciju koja bi dodatno podstakla ne samo gradane već i donosiće odluku da značajnije mijenjaju stvari?

AUBERTIN: Trenutno radimo na rangirajuju supermarketa i njihovom plastičnom „otisku“, seriji dokumentara o tome kako smanjiti vaš otpad svugde u Crnoj Gori i nekoliko drugih projekata. U ovom trenutku takođe pomaze grupi građana (Ociste, me) koji su se udružili kako bi napravili novu peticiju i zatražili od naše vlade da zabrani plastične vrećice koje su sljedeće onu koju smo napravili prije dvije godine, a da sa su prikupili više od 5.000 potpisa i još se prikupljaju. I.P.

Ambalaža za jednokratnu upotrebu koristi se svega nekoliko minuta, a zatim ostaje na našoj planeti stotinama godina. Sa gotovo osam milijardi ljudi koji svakodnevno konzumiraju sve više i više, očigledno da je to jedan od najozbiljnijih problema s kojima se svijet danas suočava

Ovakav svijet ne smijemo ostaviti potomstvu

Do kraja ove godine Crna Gora treba da smanji upotrebu plastičnih kesa po glavi stanovnika na 90, a za pet godina na 40. Potpuna zabrana plastičnih kesa nije uslov EU, ali je to najlakše i najefikasnije rješenje u odnosu na pokušaj ograničavanja njihove upotrebe, posebno ovdje u Crnoj Gori